

TENKRÁT

Robert Sedláček

1999/101 min.

Jádrem dokumentu jsou události mezi 17. listopadem a koncem roku 1989 z pohledu hlavních aktérů „sametové revoluce“. Snímek začíná záznamem studentské demonstrace na pražském Albertově, jejíž účastníci se ve večerních hodinách přesunuli na Národní třídu. Vzpomínky Igora Chauna, Šimona Pánka či Martina Mejstříka dokreslují záběry na tehdejší brutální policejní zásahu. Druhý den již Prahou obíhá fáma o smrti studenta Martina Šmída a studenti organizují první stávkou. V bytě Václava Havla je založeno Občanské fórum, o den později v Bratislavě Veřejnost proti násilí. Michael Kocáb a Michal Horáček zakládají iniciativu Most, která má zprostředkovat dialog mezi chartisty a nejvyššími představiteli KSČ. Ti jsou postupem událostí evidentně zaskočeni a nedokážou na ně adekvátně reagovat. Velkou roli hraje také skutečnost, že Moskva se od událostí v ČSSR distancuje a považuje je, slovy Michaila Gorbačova, za proces demokratizace. I když je do Prahy Miloušem Jakešem povoláno 5000 příslušníků Lidových milic, rozpory uvnitř KSČ jim nedovolí zasáhnout proti stále narůstajícímu počtu demonstrantů. Tvůrci snímku zaznamenávají klíčové momenty probíhajících událostí, které nabírají stále rychlejší spád. Třináctého listopadu se demonstrací poprvé účastní průvod dělníků, do Prahy přijíždí Alexander Dubček, o den později odstupuje celé vedení KSČ, 26. listopadu se na Letné schází téměř milion lidí a zanedlouho již Občanské fórum samo začíná diktovat složení nové vlády, jejímž prezidentem se v závěru snímku stává Václav Havel. Převzetí moci proběhlo od začátku do konce zákonnou a ústavní cestou a jeho nejvýraznějším rysem bylo nenásilí. Autoři dokumentu, kteří v průběhu práce provedli rešerše více než 250 hodin archivních audiovizuálních materiálů, říkají: „Náš film se nechce zabývat historickými kuriozitami, jako jsou krátké kalhoty nově zvoleného prezidenta. Klademe si za cíl zaujmout komplexním analytickým pohledem ve stylu velkých dokumentů BBC, ve kterém by se měl snoubit náš subjektivní (dokumentaristický) pohled s objektivními poznatky historiografie a dalších věd, které se tímto tématem zabývají.“ **P**